

Amsterdam (N.-H.).

1. Karthuizers.

Patr. S. Andreas.

Portus Salutis S. Andreae. Sint Andries ter Saliger Havene. Haven der Zaligheid.

Prov. Alemania Inferior (1392—1400), Provincia Rheni (1400—1427), Picardia remotior (sinds 1474 genaamd Teutonia) (van 1427 af).

Hertog Albrecht van Beieren schonk den 27 Sept. 1392 een jaarlijksche rente van 300 Dordrechtse guldens voor het te stichten Karthuizerklooster buiten de Haarlemmerpoort. Vele weldoeners volgden dit vorstelijke voorbeeld. In den loop van 1393 nam de communiteit een aanvang. Vóór 1399 werden de houten gebouwen door steenen vervangen.

Het klooster herbergde twee bekende mystieke schrijvers: Gerrit van Schiedam en Albert Kivet, beiden tijdgenooten van Dionysius den Karthuizer. In 1531 verbleef in het hospitium Christiaan II, koning van Denemarken. De kloostergebouwen verkeerden reeds in zeer vervallen staat bij het uitbreken van den Beeldenstorm, waarbij de Karthuize groote schade leed (27 Sept. 1566). In April 1567 heeft het krijgsvolk van Hendrik van Brederode ernstige verwoestingen aangericht.

In Aug. 1572 verschanste Lumey zich binnen haar muren. Het Generale Kapittel besloot, de monniken onder te brengen in verschillende kloosters der ordesprovincie. De stad verzocht evenwel den visitorator, den monniken te gelasten, te blijven en het klooster te herstellen. In 1577 werden de gebouwen door de Geuzen verwoest. De Karthuizers werden 15 Mei 1579 genoodzaakt, hun goederen af te staan aan de regenten van het weeshuis.

Arch. Het archief berust gedeeltelijk in het gemeentearchief van Amsterdam. Voor de geschiedenis zie men BBH, XLIV (1926) 460. Het omvat in den *Inventaris van het archief van het Burgerweeshuis* de nos. 47—50 en in *Veder, Archief*, nos. 112, 195, 209, 221, 243, 376, 484, 735, 1028, 1145, 1324, 1435, 1443. Zie nog Scheltema, *Inventaris*, no. 65. Bovendien zijn er 33 charters in het RA. te Antwerpen (1384—1555).

Gedr. Br. Cod. Dipl. Hist. Gen. Utr., I, 1, 135 (1392—4). Thoe Schwarzenberg, *Charterboek*, II, 668 (testament). *Bijdr. Med. Hist. Gen.*, VII, 38 (relaas van Jacobszn Reael 1542—67 over den beeldenstorm); vgl. *Katholiek*, CIII (1893) 274—87 en BBH, XLIV (1926) 445. *Bijdr. Med. Hist. Gen.*, IX (1886) 358, 362. Melis Stoke, *Rijmkroniek*, II, 130. A. Raissius, *Origines Cartusiarum Belgii*. Duaci 1632. J. I. Pontanus, *Hist. Besch. Amsterdam*. Amsterdam 1614, blz. 140. P. C. Hooft, *Ned. Historiën*, I (1843) 187.

Bibl. Amsterdam, Remonstrantsche Bibl., HS. no. 126 (*Lectionarium ecclesiae Latinae*). Scheltema, *Amstel's Oudheid*, I, 35. H. J. J. Scholtens in BBH, LIV (1937), 22—31. L. Verschueren, *Iets over de Bibliotheek der Kartuziers te Amsterdam*, in BBH, LIV (1937) 444—453.

Lit. Van Heussen en van Rhijn, *Oudh. en Gest. van Amstelland*, II, 130. P. Scheltema, *Aemstels Oudh.*, II, 13—53. B. H. Klönne, *Amstelodamensia*. Amsterdam 1894 (over beeldenstorm 1566 en lot der kloosterlingen in 1578). H. J. J. Scholtens, *Het Amsterdamse Kartuzierklooster in de tweede helft der 16e eeuw*, in BBH, XLIV (1926) 442—464. Dez., *Het voormalig Kartuzierklooster te Amsterdam*, in BBH, LIV (1937) 1—87. H. Vermeulen, *De stad Amsterdam en het Kartuzierklooster*, in BBH, LVIII (1940) 49—50. Jongkees, 44, 72, 106.

Afb. H. Brugmans, *Amsterdamsche Bijzonderheden*, XXXV, *Het Karthuizerklooster*, in *Amsterd. Weekbl.*, 24 Juli 1926.

Amsterd

2.

Lit.
(191

3.

De

O

land

Lit.

4.

Prov

Arch

Gedr

Lit.

uit de

in Ve

5.

Parij

D

P. P

a S.

Ong

en n

Arch

de la

Etude

Carm

Lit.

1670,

Amste

ke E

(1875

XLIV

Décha

Foede

... ob

287—

6. S

De Z

In

7. S

De F

In

8. S

De K

Op